

1. פנסיית חובה לעצמאים

2. הקצבה המוכרת

צור גינת, רו"ח

לשכת רואי חשבון, כנס הכנות לסוף שנה, נובמבר 20

על פי החוק - רואים רחוק

מ
ע
ב

צור גינת תכנון פרישה

1. פנסיה חובה לעצמאים

מטרה וכלים (הטבות וקנסות)

לשכת רואי חשבון, כנס הכנות לסוף שנה, נובמבר 20

על פי החוק - רואים רחוק

מ
ע
ב

צור גינת תכנון פרישה

מטרות על

1. להבטיח את עתידו הפנסיוני של העצמאי בהגיעו לגיל הזכאות
2. לאפשר כרית ביטחון במקרה של אובדן הכנסה (מעין דמי אבטלה)
3. לדאוג לביטחונם ורווחתם של בני המשפחה במקרה אסון (ביטוח)

חוקים רלוונטיים.....

חוק הביטוח
הלאומי

פקודת מס
הכנסה

חוק הפיקוח על
שירותים פיננסיים
סעיף 23(ב3)(1)(ב)

חוק התייעלות
הכלכלית 2017-2018
פרק ב' חסכון וסיוע
לעצמאים

הפחתת חבות
בביטוח לאומי
לבעלי הכנסה
נמוכה ותוספת
לבעלי הכנסה
גבוהה

הקלה בהפקדה
לקרן השתלמות
הגדלת השיעור
בחצי אחוז כללי
החיוב/פטור על
הכנסות שנמשכו
ממרכיב החיסכון

המועדים והתנאים
שהעמית רשאי למשוך
את מרכיב החיסכון
לאבטלה תוך
התייחסות לעמית
שהפקיד לפני/אחרי
1.1.2017.

מי חייב בהפקדה ?
שיעור ההפקדה,
סכומים שיופקדו
למרכיב החיסכון
לאבטלה, העברת
מידע, הטלת קנסות

חוק התייעלות הכלכלית 2017-2018

פרק ב' חסכון וסיוע לעצמאים

מי חייב בהפקדה
שיעור ההפקדה
הטבות והקלות
העברת מידע,
הטלת קנסות
מרכיב החיסכון לאבטלה
מהו מצב אבטלה

על מי חלה חובת הפקדה (עצמאי)

”הכנסה חייבת בהפקדה” – הכנסה לפי סעיף 2(1) או 2(8) לפקודה לאחר ניכויים ולפני קיזוזים ופטורים ולמעט תשלום ממרכיב חיסכון לאבטלה.

ניכוי, למעט ניכוי 17(א5), 47, 47, א32(14)(ב).

”עצמאי” – מי שיש לו הכנסה חייבת בהפקדה.

חובת ההפקדה לא תחול על **עצמאי** שמתקיים לגביו בתום שנת המס אחד מ:

1. טרם מלאו לו 21
2. הגיע לגיל פרישה מוקדמת כמשמעתו בחוק גיל פרישה (גיל 60)
3. טרם חלפו 6 חודשים מהמועד בו העצמאי נרשם לראשונה במע”מ

* עצמאי שמלאו לו 55 ביום תחילת החוק 1.1.2017

ההטבות

1. הטבות ניכוי וזיכוי (כמקודם)
2. הפחתת דמי הביטוח הלאומי לבעלי הכנסה נמוכה
העלאת דמי הביטוח הלאומי לבעלי הכנסה גבוהה
3. הוספת מחצית האחוז לזיכוי (מי שאין לו א.כ.ע.)
4. ביטול חובת ההפקדה (שאינה מוטבת במועד ההפקדה -
2.5% לקרן השתלמות
5. מתן אפשרות למשוך בפטור עד לגובה הפיצויים לשכיר (או
עד שליש הצבירה) במקרה של קריסה (מעין דמי אבטלה).

כמה חיובים להפקיד

- על חלק ההכנסה החייבת שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע במשק 5,276 ₪ -
235, 4.45% לחודש.

- על חלק ההכנסה החייבת העולה על מחצית השכר הממוצע במשק 5,276 ₪ ואינו עולה
על השכר הממוצע במשק 10,512 ₪ - 12.55%, 662 לחודש.

חובת הפקדה מקסימלית $662 + 235 = 897$

• הפקדה כשכיר נחשבת לעניין חובת ההפקדה

הסנקציה

1. אין הטבות מס

2. אין בטחון כלכלי

3. הקנס (500 ₪ צמוד למדד)

רשות המסים תעביר למרכז לגביית קנסות עד 31 בדצמבר בכל שנה, מידע לגבי עצמאיים שהכנסתם בשנת המס הקודמת **עלתה על סכום השווה ל- 12 פעמים שכר מינימום**, ושלא הפקידו לקופ"ג לקצבה בהתאם להוראות החוק.

- המרכז לגביית קנסות ישלח לכל עצמאי שהתקבל לגביו מידע מרשות המיסים התראה בדואר רשום.
- עצמאי שלא השלים את ההפקדה לקופת גמל לקצבה כחוק בתוך 90 יום מיום ההתראה ולא המציא את האסמכתאות הדרושות להוכחת השלמת ההפקדה, יחויב בקנס.
- משלוח ההתראה טרם הטלת הקנס מאפשר לעצמאי החייב בהפקדה לבצע את חובת ההפקדה כנדרש ולהימנע מתשלום קנס.

מרכיב החיסכון לאבטלה

הסכום שמיוחס למרכיב חיסכון לאבטלה בשנת המס, יהיה הנמוך מבין:

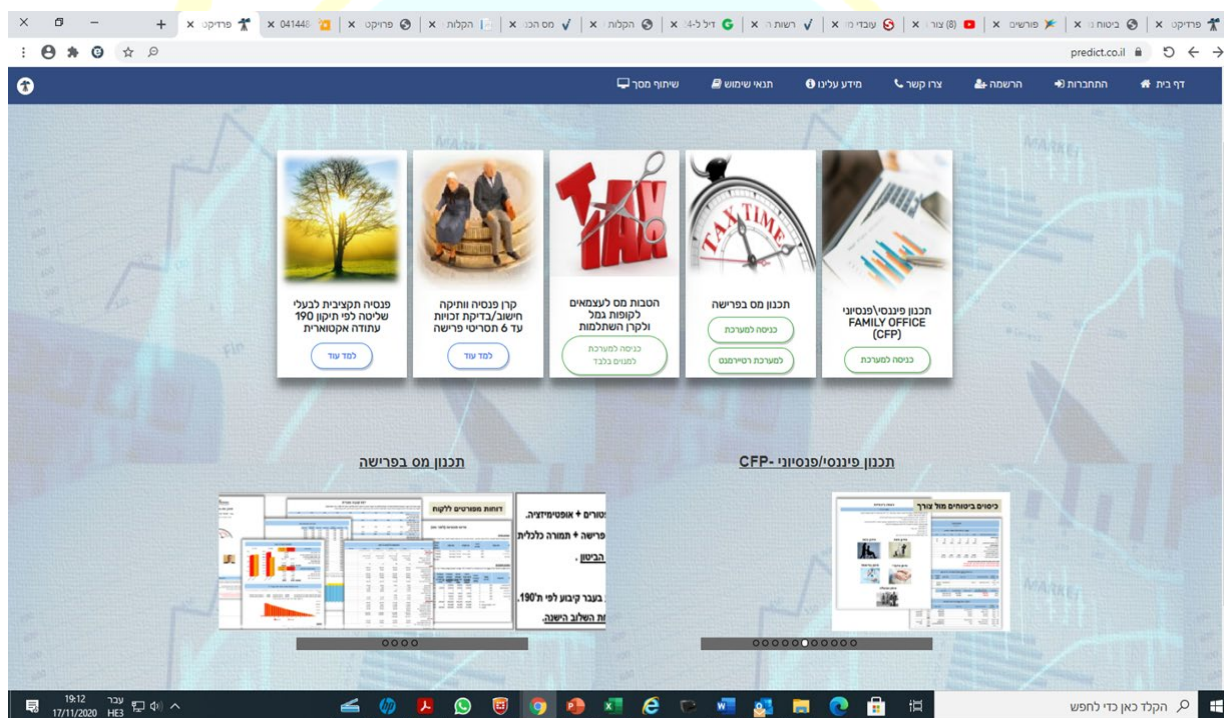
1. $1/3$ מהתשלומים שהפקיד העצמאי.
2. הסכום הנקוב בסעיף 9(א7א)(א)(2) לפקודה, סך של 12,410 לשנה.

כספים שהצטברו במרכיב זה יוכלו לשמש את העצמאי ב#מצב אבטלה#

אין לו הכנסה חייבת בהפקדה ומתקיים:
מצב שבו העצמאי חדל לעסוק במשלח ידו או סגר את עסקו,
מצב שבו העצמאי הגיע לגיל פרישה כמשמעותו בחוק (גיל 67)

Predict.co.il

1. תוכנה הכוללת כלים לחישוב הפקדה אופטימלית*חינמית)
2. תוכנה המבצעת את כל החישובים לקראת פרישה לרבות חישוב הקצבה המוכרת*יש לי בה עניין כלכלי)

Predict.co.il

1. ניתן לחשב הפקדה אופטימלית- מינימלית או הטבה לסכום נתון
2. ניתן לחשב את שווי הטבת המס

הפקדות וניצול הטבות מס

הטבת מס שנתית	הטבת מס חודשית	הפקדה שנתית	הפקדה חודשית	שיעור הפקדה	הכנסת בסיס	
						לקופ"ג
						לניכוי
9,876	823	21,120	1,760	11.00%	16,000	
						לזיכוי
3,360	280	9,600	800	5.00%	16,000	
						לזיכוי נוסף
336	28	960	80	0.50%	16,000	
				0		הפקדה נוספת למעמד מוטב
13,572	1,131	31,680	2,640			סה"כ לגמל
						לקרן השתלמות
						לניכוי
4,040	337	8,640	720	4.50%	16,000	
		4,800	400	2.50%	16,000	לפטור ממס רווח הון
4,040	337	13,440	1,120			סה"כ לקרן השתלמות
17,612	1,468	45,120	3,760			גמל + השתלמות

הנתונים

סטטוס: עצמאי

הכנסה מעסק: 16,000

נקודות זיכוי: 2.25

ניצול ניכוי לא.כ.ע: לא

מס הכנסה שולי: 31.00%

ביטוח לאומי שולי: 15.76%

מסקנה לקופת גמל: דרך הפקדה חודשית בסך 2,640 ש"ח מתקבל החזר מס שנתי בסך 13,572 ש"ח

מסקנה לקרן השתלמות: דרך הפקדה חודשית בסך 1,120 ש"ח מתקבל החזר מס שנתי בסך 4,040 ש"ח

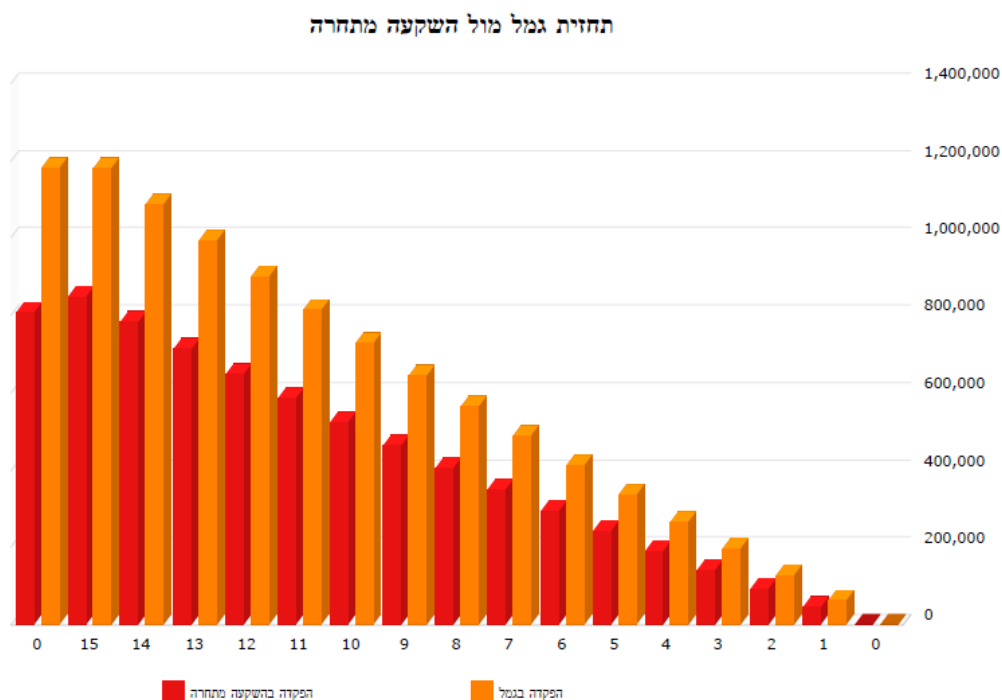
Predict.co.il

מחשב את פערי התשואה בהתחשב במס בלבד

המחשה והשוואה

כאן נשים בתחרות 2 תוכניות: קופת גמל עם תשואה 3% מול השקעה מתחרה עם תשואה 3.00% אותה הפקדה חודשית של 3,760 ש"ח

שנה	יתרת השקעה מתחרה: הפקדות	יתרת קופ"ג: הפקדות + החדר מס
1	45,737	63,594
2	92,846	129,096
3	141,369	196,563
4	191,347	266,054
5	242,824	337,629
6	295,846	411,352
7	350,459	487,287
8	406,710	565,499
9	464,648	646,058
10	524,324	729,034
11	585,791	814,499
12	649,102	902,528
13	714,312	993,198
14	781,479	1,086,588
15	850,660	1,182,780
לאחר מס רווח הון	807,195	1,182,780
חושב לפי תשואה	3.00% נטו	3.00% נטו
רווחי מס		375,584

ההפרשי יתרות בין השקעה מתחרה לבין קופת גמל מסתכם ב: 375,584 ש"ח

2. הקצבה המוכרת אתגרים, קשיים והישגים

לשכת רואי חשבון, כנס הכנות לסוף שנה, נובמבר 20

על פי החוק - רואים רחוק

מ
ע
ב

צור גינת תכנון פרישה

מהי הקצבה המוכרת

- קצבה מוכרת - קצבה המשולמת ע"י קופת גמל לקצבה **שאינה קרן ותיקה**, הנובעת **מתשלומים פטורים**.
 - מטרת הסעיף לתת פטור לקצבאות שמקורן בכספים שחויבו במס בעת הפקדתם ובכספים ששולמו על ידי היחיד ולא קבלו הטבות מס בעת הפקדתם.
- **קופת גמל שאינה קרן ותיקה** הינה קופת גמל שאושרה לאחר 1 בינואר 1995

מהם תשלומים פטורים

לשכיר/פנסיוני

– הפקדות מעביד לקופ"ג לקצבה למרכיב תגמולי המעביד או למרכיב הפיצויים, החייבות במס במועד הפקדתן.

– הפקדות של עמית שכיר לקופ"ג לקצבה שהופקדו במקביל למעביד, העולות על תקרה **1.1.2012** / **31.12.2011**

– כספי פיצויים (בקופה לא משלמת) שחויבו במס (לרבות פטורים ממס) והופקדו בחשבון חדש בקופה לא משלמת.

מהם תשלומים פטורים

לעצמאי/חיסכון

- כספים שהופקדו בקופת גמל להשקעה.
- תשלומים פטורים שהועברו לבן זוג לשעבר
- כספים שהועמדו לרשותו של "מוטב" לאחר פטירת עמית (בקופה לא משלמת) – והופקדו בחשבון חדש בקופה לא משלמת
- הפקדות (לתיקון 190) של עמית עצמאי לקופ"ג לקצבה שלגביהן לא היה זכאי (גם אם לא קיבל) לזיכוי לפי סעיף 45א לפקודה או לניכוי לפי סעי' 47 לפקודה (הרשות קבעה סכום).
- התשלומים הפטורים כאמור לעיל, שהיו בקופת גמל של יחיד בעת שנפטר, זאת בהתאם ובכפוף להוראות סעיף 9א(ו)(2) לפקודה.

מהם הטבות המס

– במהלך תקופת החיסכון

- פטור ממס על הרווחים (דינמיות במסלולי השקעה ללא חבות מס, מקנה עדיפות על קרנות)

– במועד המימוש כקצבה

- פטור מלא על הקצבה המשולמת מקרן ורווחים

– במועד המימוש כהון יהיה מבחן המטרה (נזילות)

- לחיסכון 25% על רווחים ריאליים
- לקצבה 15% על רווחים נומינליים

– נקודת איזון ב 4% אינפלציה

סכומים המיועדים לקצבה מוכרת לאחר פטירה סעיף 9א(ו)

- סעיף אנטי תכנוני להבטיח תשלום מס על הריבית והרווחים בהורשה.
- תחילתו של הסעיף ביום 01.01.2013 ואילך והוא יחול לגבי יחיד שנפטר מיום זה ואילך.
- הסעיף קובע כי מי שנפטר לאחר שמלאו לו 75 שנים וטרם החל לקבל קצבה מוכרת – יראו אותו כמי שהיוון את הקצבה המוכרת ערב פטירתו.
- הוראה ספציפית לגבי יתרת התשלומים

הורשה בין דורית לקצבה (ללא מס)

- תשלומים פטורים שנצברו לעמית שנפטר ערב פטירתו, וכן ריבית ורווחים עליהם, שהועברו לקופת גמל משלמת לקצבה של יורש או של מוטב, לשם משיכתם כקצבה מוכרת, יהיו פטורים ממס, כלומר יועדו לקצבה מוכרת על ידי היורש.
- אם ביקשו היורש או המוטב להוון אותם, לאחר שהגיעו לזכאות לקצבה מוכרת, יחולו אותן ההוראות, אך לעניין זה יראו כתשלומים פטורים רק את התשלומים הפטורים שהיו בקופה ערב הפטירה של המוריש.

קצבת שאירים סעיף 9(א16)

קצבת שאירים הנובעת מ"תשלומים פטורים" –
פטורה ממס וזאת ללא מגבלת תקרה.

"תשלומים פטורים" – מוגדרים בסעיף 9א' בהגדרת קצבה מוכרת.
שאירים לעניין זה:

- א- בן-זוג בעת הפטירה, לרבות הידוע בציבור כבן- זוג המתגורר עמו.
- ב- ילדו של הנפטר, לרבות ילדו המאומץ וכן ילדו של בן-זוג, שטרם מלאו לו 21 שנים או שאין לו כושר להשתכר מעבודה או ממשלח-יד.
- ג- הורה של הנפטר שכל פרנסתו על הנפטר ואין לו כושר להשתכר מעבודה או ממשלח-יד.

קושי בקביעת הקצבה המוכרת

- תיקון 190 שעסק בחלקו האחרון בקצבה מוכרת, נחקק בחופזה ויש בו חורים למכביר, הנתונים לפרשנות, ותמיד מחמירה.
- צביעת התשלומים הפטורים ועל אף קיום הנושא משנת 2000 אינו מוסדר ולא ברור מי אמור לטפל בעניין.
- אין לגופים המוסדיים או לרשות המסים אינטרס להשקיע (אולי להפך) את המשאבים בקביעת הפטור.
- תקנות שנקבעו לייעוד כספים לקצבה מוכרת במועד הפקדתם אינן יעילות בשלב זה.
- מאז שנקבעו תקרות לפיצויים ותגמולים, המרכיב הזה הופך למשמעותי

קושי בקביעת הקצבה המוכרת

- אין לרשות המסים את המשאבים לטפל ולכן נקבעים כללי נוחות.
 - מהי התקרה להפקדות מעביד שמעבר לה, תחשב תשלומים פטורים
 - בחוק- שיעור ההפקדה
 - בפרשנות – השיעור המירבי. (מתנגש עם אכע)
 - מהי התקרה להפקדת עצמאי
 - בחוק- שאינו זכאי (לדוגמא שכיר שניצל את מלוא זכויותיו להטבה)
 - בפרשנות – סכום העולה על תקרת ההטבה לעצמאי
 - הפקדה לקופות שונות
 - בחוק- הגוף היחיד הרואה תמונה כולל זו רשות המסים
 - בפרשנות – תדאג שהקופות ידברו ביניהן ויעשו את האינטגרציה.
- תקנות שנקבעו לייעוד כספים לקצבה מוכרת במועד הפקדתם אינן יעילות בשלב זה.

הוראות רצף עד שנת 2011

- על פי קביעת רשות המסים קצבה שנובעת מתשלומים פטורים שנצברו לפני שנת 2011 יחולו לגביהם הכללים הבאים:
 1. כל הכספים שהפקיד העובד יחשבו כתשלומים פטורים
 2. ככל שמושכים קצבה מתשלומים פטורים - קצבה בגובה 35% מתקרת הקצבה המזכה, תחשב כקצבה מזכה.
- עד היום לא נקבעה מדיניות ההון שמקורו בתשלומים פטורים לפני שנת 2000.
- בקביעה שהייתה לאחרונה ברשות המסים, נקבע כי בחלוקת חיסכון פנסיוני, יחול הפטור על מלוא התשלומים הפטורים כאמור שיסומנו כתשלומים פטורים בידי בן הזוג לשעבר, ועל כל אחד מהם יחול סעיף 2 האמור.
- בהתאם לאמור יש לשקול חלוקה בהתאם לשיעורי המס הצפויים לכל אחד מבני הזוג.
- המשמעות היא שרשות המסים רואה בתשלומים פטורים נכס הון ולכן עולה שאלה מהם שיעור המס שיחולו בהיוון תשלומים פטורים

המאמץ הכרוך בקבלת קצבה מוכרת

- (לאור החלטת הרשות) ראשית יש לפצח את המנגנון בתוך קופת הגמל האחראי לחישוב הקצבה המוכרת.
- יש לקבל חישובים ולבחון את תקינותם. החישוב מורכב מאד ודורש ידע והכרה. (באמצעות תוכנת פרדיקט שפיתחנו, החישוב קל יחסי)
- ככל שיש תשלומים פטורים מלפני שנת 2012 יש לפנות לרשות המסים לקבלת הקביעה של גובה הפטור.
- עדיין לא ברור לי כיצד משדכים מנהלי קופות שונים לשתף פעולה לחישוב המוכרת (פניתי לרשות שוק ההון).

הישגים

- כאמור החישוב מורכב אך הברכה בצידו (ללקוח) גבוהה.
- ישנם עשרות מקרים של מקבלי שכר של 50,000 או יותר שצברו החל משנת 2012 עד היום קצבה מוכרת של 1000-2000 ₪ ושיעור המס השולי שלהם הוא בין 20% ל 35% (חיסכון ממוצע 450 ₪ לחודש) השווי הכלכלי הוא כ 100,000 ₪.

הישגים

- כאשר מדובר בבעלי שכר גבהה (80,000 לחודש או יותר) ניתן להגיע לחיסכון של אלפי שקלים בחודש.
- מנכ"ל חברה ציבורית שפרש, יקבל קצבה מוכרת מתגמולים בלבד כ 18,000 ₪ ללא מס, המס השולי החל עליו הוא 50% בשנים הקרובות (ואולי גם מעבר) עקב פריסת פיצויים (שווי כלכלי 1.8 מיליון ₪)
- מנכ"לית חברה פרטית שפרשה תקבל 13,000 ₪ ללא מס ובתנאים דומים.

תודה

050-6209443

